

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. v právní věci

žalobce: M. A. A. J.
státní příslušnost X
naposledy pobytem X

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2024, č. j. OAM-1067/LE-LE31-LE05-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včasnou žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) brojil žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2024, č. j. OAM-1067/LE-LE31-LE05-2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tím žalovaný zastavil řízení o udělení

mezinárodní ochrany podle § 25 písm. h) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neboť žalobce překročil v průběhu azylového řízení bez závažného důvodu hranice České republiky a vstoupil na území jiného státu.

II. Napadené rozhodnutí

2. V napadeném rozhodnutí žalovaný shrnul zjištěný skutkový stav věci. Dne 14. 9. 2024 obdržel žalovaný žádost Rakouské republiky o přijetí žalobce zpět, z níž vyplynulo, že žalobce byl dne 13. 9. 2024 zadržen v Rakousku. Z toho plyne, že žalobce v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany vstoupil na území Rakouska. Zároveň nesdělil žádné závažné důvody, které by jej vedly v průběhu řízení ke vstupu na území jiného státu. Proto žalovaný ve smyslu ustanovení § 25 písm. h) zákona o azylu řízení zastavil.

III. Žaloba

3. Žalobce je přesvědčen, že byl v řízení o udělení mezinárodní ochrany zkrácen na svých právech, neboť žádal o udělení mezinárodní ochrany z důvodu obavy o svou bezpečnost v zemi původu. Rozhodnutím žalovaného bylo řízení zastaveno, protože žalobce opustil v průběhu řízení území ČR a omylem vstoupil na území Rakouska.
4. K tomu žalobce podrobněji vysvětlil, že cestoval z azylového střediska v Praze-Ruzyni do azylového střediska v Kostelci nad Orlicí. Na tuto cestu obdržel jízdenku, ovšem nastoupil v Praze do nesprávného vlaku, kde vzápětí usnul. Probudila jej až nějaká osoba a sdělila mu, že je ve Vídni. Tam žalobce vystoupil a propadl panice, neboť neměl finanční prostředky na cestu do ČR. Zůstal několik hodin na nádraží, až ho našel kanadský pár, který mu věnoval částku 700 USD. Z toho žalobce zakoupil lístek na vlak, avšak v něm jej zadržela rakouská policie.
5. Z toho plyne, že žalobce se omylem a neplánovaně dostal do problematické situace. Považuje svůj omyl za omluvitelný, a proto požaduje, aby jeho žádost o mezinárodní ochranu byla řešena meritorně. Tvrdí, že má zájem zůstat na území ČR, což dokládá skutečnost, že zůstává v Příjímacím středisku Zastávka.

IV. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný se k meritu věci nepovažoval za nutné vyjádřit. Shrnul, že žalobce je podle jeho informací i nyní v průběhu soudního řízení neznámého pobytu, a proto navrhl, aby krajský soud řízení o žalobě zastavil ve smyslu § 33 písm. b), e) zákona o azylu.

V. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána osobou oprávněnou [§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a ve lhůtě podle § 32 odst. 1 písm. a) zákona o azylu.
8. Soud ve věci rozhodl ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, jelikož účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné. V průběhu řízení se ukázaly indicie, že žalobce je neznámého pobytu i v soudním řízení, ovšem krajský soud vzhledem k povaze sporné otázky i právního stavu po novele zákona o azylu s účinností ode dne 1. 7. 2023 postupoval bez prodlení směrem k meritornímu posouzení věci.

9. Zdejší soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (procedurální směrnice). Předmětem posouzení v této věci nejsou samotné důvody pro udělení či neudělení mezinárodní ochrany (viz k tomu shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2004, č. j. 7 Azs 94/2004-56), nýbrž podmínky pro aplikaci ustanovení § 25 písm. h) zákona o azylu.
10. Žaloba **není důvodná**.
11. Ze **správního spisu** je jednoznačně patrné, že žalobce podal dne 15. 8. 2024 v tranzitním prostoru letiště Praha-Ruzyně žádost o udělení mezinárodní ochrany. Jeho totožnost byla ověřena na základě čestného prohlášení a rozhodnutím ze dne 21. 8. 2024 mu nebyl povolen vstup na území ČR, přičemž doba nepovolení vstupu na území byla stanovena do dne 12. 9. 2024. Žalobce absolvoval v Příjímacím středisku Praha-Ruzyně pohovor k žádosti dne 28. 8. 2024. Z úředního záznamu ze dne 11. 9. 2024 je zřejmé, že bylo povoleno přemístění žalobce do Pobytového střediska Kostelec nad Orlicí, které mělo proběhnout dne 12. 9. 2024 (na konci lhůty nepovolení vstupu na území ČR). Dle úředního záznamu ze dne 16. 9. 2024 žalobce „*svévolně opustil*“ Pobytové středisko v Kostelci nad Orlicí, aniž by oznámil místo svého dalšího pobytu. Následně je ve spisu založena dokumentace k dublinskému řízení o přijetí žalobce zpět ve smyslu čl. 18 odst. 1 písm. b) a čl. 24 nařízení Dublin III s tím, že žalobce nepožádal o udělení mezinárodní ochrany v Rakousku. Žalobce byl přemístěn zpět do ČR letecky dne 21. 10. 2024.
12. Podle ustanovení § 49a odst. 2 zákona o azylu platí, že *[ž]adatel o udělení mezinárodní ochrany není oprávněn po dobu řízení o udělení mezinárodní ochrany opustit území*. Podle ustanovení § 25 písm. h) zákona o azylu platí, že řízení se dále zastaví, pokud žadatel o udělení mezinárodní ochrany v průběhu řízení *bez závažného důvodu* vstoupil na území jiného státu nebo se o vstup na území jiného státu pokusil anebo byl vydán nebo předán podle § 3d odst. 2 písm. a) bodu 2 nebo § 3d odst. 3. Žalovaný v otázce zastavení řízení (právního následku) nemá žádné správní uvážení, ovšem je povinen kromě samotného skutkového děje spočívajícího v pokusu či dokonání překročení státních hranic na území jiného státu zkoumat, zda k překročení státních hranic či pokusu o toto jednání nedošlo „ze závažného důvodu“. Takovým závažným důvodem může být kupř. situace, kdy je z objektivních důvodů nutná přítomnost žadatele mimo území státu, kde se o mezinárodní ochraně rozhoduje. Příkladem může být soudní řízení vedené na území jiného státu či vážné humanitární důvody zejména zdravotního charakteru (vážné onemocnění osoby blízké atd.).
13. Toto ustanovení je ustáleně vykládáno tak, že pokus o překročení státních hranic či dokonání tohoto jednání dává najevo svou vůli nesetrvat na území ČR (tedy to, že pro něj není ČR cílovou zemí), a jednak také žadatel tímto způsobem maří průběh řízení (srov. obdobně Molek, P. In. Kosař, D., Molek, P., Honusková, V., Lupačová, H. Zákon o azylu. Komentář. In. ASPI). Je přitom rozhodující pouze skutečnost a průkaznost pokusu o vstup na území jiného státu, naopak pohnutky žadatele o mezinárodní ochranu k tomuto pokusu, či to, zda k němu došlo úmyslně či z nedbalosti, jsou irelevantní (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2005, č.j. 3 Azs 165/2004 - 54).

14. V předmětné věci žalobce nijak nerozporoval, že překročil státní hranice ČR a vkročil na území Rakouska. To se podle jeho verze mělo stát pouhým omylem, kdy nastoupil na nesprávný vlakový spoj a probudil se až ve Vídni, kde ho následně zadržela rakouská policie. Jak ovšem vyplývá ze správního spisu, žalobce *svévolně odešel* z Pobytového střediska Kostelec nad Orlicí, kam byl se zjevně dostavil v souladu s rozhodnutím žalovaného o jeho přemístění z Přijímacího střediska Praha-Ruzyně. Na příslušné odjezdové nádraží v Praze byl eskortován s doprovodem. Jeho argumentace neodpovídá tedy skutečnostem dokumentovaným ve správním spisu a je nevěrohodná.
15. Z hlediska zkoumání neurčitého pojmu „závažný důvod“ krajský soud stejně jako žalovaný v jednání žalobce žádný takový důvod neshledal. Žalobce netvrdí nic, co by spadalo pod představu objektivně závažných důvodů vedoucích k porušení jeho povinností žadatele o azyl. I kdyby byla jeho tvrzení o mýlce při nástupu na vlakový spoj pravdivá, čemuž krajský soud nevěří, nepředstavoval by takový omyl „závažný důvod“ pro překročení státních hranic do jiného státu.

VI. Závěr a náklady řízení

16. S ohledem na shora uvedené důvody rozhodl krajský soud o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
17. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.). Žalovanému potom v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, resp. ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 9. prosince 2024

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce

